

Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság

Bhar.I.16/2022/24. szám

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, 2022. évi június hó 28. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

### **v é g z é s t :**

A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2021. november 24. napján kelt 6.Bf.40/2020/45. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy az első- és másodfokú eljárásban felmerült büntügyi költségből Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak által egyetemlegesen megfizetendő költség összege 665.461,- (Hatszázhatvanötezer-négy százhatvanegy) Ft, míg az állam által viselt összeg 766.581,- (Hétszázhatvanhatezer-ötszáznyolcvanegy) Ft.

A harmadfokú eljárásban 51.041.- /Ötvenegyezer-negyvenegy/ Ft fordítói díjként felmerült büntügyi költséget az állam viseli.

### **Indokolás**

[1] A Sárvári Járásbíróság a 2020. március 2. napján kihirdetett 1.B.52/2018/47. számú ítéletével Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottat az ellenük 1-1 rb. foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségének (Btk.165. § (2) bekezdés a) pontja) vádja alól felmentette, megállapította továbbá, hogy az eljárás során eddig felmerült 1.253.138,- forint büntügyi költséget az állam viseli.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen – a háromnapos határidőn belül – az ügyész jelentett be fellebbezést Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak terhére, jogi okból, az ítélet részbeni megalapozatlansága, a tényállás téves megállapítása és a vádlottaknak 1-1 rb. foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségének vádja alóli felmentése miatt; az ítéleti tényállásnak a vádirati tényállással egyező megállapítása, a vádlottak bűnösségének megállapítása, Terhelt1 I. r. vádlott próbára bocsátása, valamint Terhelt2 II. r. vádlottal szemben – a korábbi próbára bocsátásának megszüntetésével, halmazati büntetésként – pénzbüntetés kiszabása érdekében.

[3] A bejelentett fellebbezés elbírálása során eljáró Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság az ügyet a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyalásra tűzte, tanút hallgatott ki, igazságügyi vegyész szakértői véleményt szerzett be. A másodfokú felülbírálat során és eredményeképpen a törvényszék arra az álláspontra jutott, hogy az elsőfokú bíróság részben törvénytelenül értékelt bizonyítékok alapján állapította meg a tényállást, amely csak részben megalapozott, ezért a másodfokú eljárás során felvett bizonyítás eredményéhez képest a Be. 593. § (2) és (3) bekezdése alapján a törvényszék az elsőfokú bíróságtól részben eltérően állapította meg a tényállást, amely alapján a vádlottak bűnösségét 1-1 rb. foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében (Btk. 165. § (1) bekezdése, (2) bekezdés a) pontjának I. fordulata) megállapította. Ezért Terhelt1 I. r. vádlottat 150, míg Terhelt2 II. r. vádlottat 120 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét mindkét vádlott vonatkozásában 5.000,- forintban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az I. r. vádlott az így összesen kiszabott 750.000,-

Ft, míg a II. r. vádlott a 600.000,- Ft pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül köteles az államnak megfizetni, meg nem fizetés esetén azt, illetve annak hátralévő részét mindkét vádlott esetében 5.000,- forintként kell egy-egy napi, fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni. Megállapította, hogy a vádlottak kötelesek az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből egyetemlegesen megfizetni az állam javára 418.607,- Ft-ot, míg az ezt meghaladóan felmerült 277.000,- Ft bűnügyi költséget az állam viseli. A másodfokú eljárásban felmerült 177.514,- Ft bűnügyi költség megfizetésére a vádlottakat egyetemlegesen kötelezte.

[4] A másodfokú bíróság ítéletével szemben Terhelt1 I. r. r. vádlott védője, valamint Terhelt2 II. r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

[5] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.34/2022/1-I. számú átiratában a fellebbezéseket a Be. 615. § (1) bekezdése, (2) bekezdés b) pontja és a (3) bekezdés a) pontja alapján joghatályosnak tartotta. Rámutatott, hogy a Be. 618. § (1) és (2) bekezdése szerint a felülbírálat teljes körű. Rögzítette, hogy a perrendi szabályokat az elsőfokú és a másodfokú eljárás során is megtartották. Érvelése szerint a másodfokú bíróság által beszerzett, a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Fizikai és Kémiai Szakértői Intézet Mikro-anyagmaradvány Vizsgáló Osztálya által készített igazságügyi vegyészszakértői véleménye és annak kiegészítése alapján a bíróság azt a tényt tudta megállapítani, hogy az üzembe helyezés és a baleset között eltelt 7 hónapban a tömítések maradvány nélkül nem tűnhettek volna el a balesettel érintett területből sem a napi, sem a nagytakarítások idején végzett letörlésekkor, a Sikaflex 252 típusú anyag pedig mechanikai úton nem lett volna eltávolítható. Ezen ténymegállapítás mellett a másodfokú bíróság vizsgálta az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítás anyagát is, egybevetette azt az új bizonyítékkal, ezen értékelő, elemző tevékenysége logikai hibát nem tartalmaz.

[6] Álláspontja szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete vonatkozásában fennállt, a Be. 592. § (2) bekezdés b) és d) pontjaiban írt megalapozatlanság kiküszöbölését követően megalapozott tényállást állapított meg, a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontjában írtak szem előtt tartásával, ezért a másodfokú ítélet felülbírálatra alkalmas, annak hatályon kívül helyezésére vagy megváltoztatására indok nincs.

[7] Kifejtette, hogy a vádlottakkal szemben kiszabott büntetés neme, a pénzbüntetés napi száma és az egy napi tétel összege is megfelel a büntetési cél kétirányú elvárásainak, valamint a belső arányosságnak is. A bűnösségi körülmények vizsgálata során nem maradhat értékelés nélkül az a körülmény, hogy korábban a II. r. vádlottat a bíróság más ügyben bűnösnek mondta ki foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében, és ezért őt 1 év 6 hónap időtartamra próbára bocsátotta; a II. r. vádlott abban az ügyben is a biztonsági szabványnak való megfelelés körében vétett a megfelelő vizsgálattal szemben támasztott jogszabályi előírásoknak. A vádlott ugyan időközben mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól, azonban jelen ügyben ezen tény súlyosbító körülményként értékelendő.

[8] A bűnügyi költséggel kapcsolatban rámutatott, hogy a szakértők eljárásával összesen 1.153.379,- Ft, a tolmácsolással 156.085,- Ft, míg egyéb fordítási tevékenységgel összefüggően 197.566,- Ft, tanú útiköltségével 960,- Ft összegű bűnügyi költség merült fel az eljárásban, továbbá az I. r. vádlott kirendelt védőjének díja 33.757,- Ft volt, melyekről a másodfokú bíróság nem teljeskörűen rendelkezett. Számításai szerint a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontja alapján az állam terhén maradó bűnügyi költség összege helyesen 387.842,- Ft, míg a vádlottak egyetemlegesen a szükségszerűen felmerült 665.546,- Ft összegű szakértői díjak és a tanú megjelenésével összefüggésben felmerült 960,- Ft megfizetésére kötelesek. Indokolatlanul merült fel ugyanakkor 487.918,- Ft összegű szakértői díj a Zrt1. építésügyi szakértői vélemény beszerzésével, ezért ezen összeg vonatkozásában a Be. 574. § (3) bekezdése szerinti rendelkezés meghozatala indokolt.

[9] Minderre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 621. § (2) bekezdése alapján tanácsülésen eljárva a Szombathelyi Törvényszék ítéletét a Be. 624. § (1) bekezdésében írtak alapján a büntügyi költség tekintetében változtassa meg, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[10] Az I. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában az I. r. vádlott felmentése iránti fellebbezését változatlan formában fenntartotta, kérte, hogy az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg és az I. r. vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel. Másodsorban azt indítványozta, hogy az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét annak megalapozatlansága miatt a Be. 610. § alapján helyezze hatályon kívül, és a másodfokú bíróságot a megalapozatlanság miatt új tárgyalás lefolytatására és bizonyítás felvételére hívja fel.

[11] Érvelése szerint a fellebbviteli főügyészség álláspontjával szemben a másodfokú bíróság az aggálytalan elsőfokú ítéletet maga tette megalapozatlanná döntésével, így a másodfokú ítélet vonatkozásában állnak fenn a Be. 592. § (2) bekezdés b) és d) pontjában jelzett megalapozatlansági körülmények, mivel a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján felvett bizonyítás alapján megállapított tényállás megalapozatlan és egyben iratellenes is, aminek alapján helytelenül állapította meg I. r. vádlott bűnösségét. E körben vitatta a másodfokú bíróság igazságügyi vegyész szakértői vélemények alapján levont azon ténybeli következtetést, miszerint kizárt az, hogy a Sikaflex tömítőanyag a takarítás, karbantartás során, a használt vegyszerekkel történő érintkezés következtében kioldódhatott és ez vezetett ahhoz, hogy a baleset napján a csúszda érintett részén nem volt tömítés. Rámutatott, hogy az elsőfokú eljárás során nem került tisztázásra, hogy a fogadómedence takarítása, fertőtlenítése, karbantartása milyen anyagok és vegyszerek felhasználásával történt az üzemeltetés megkezdésétől a baleset időpontjáig. Emiatt, ennek a kérdésnek a tisztázása érdekében a másodfokú bíróság megkereste a egyéb érdekelt8-t, valamint a egyéb érdekelt11-t, továbbá meghallgatta tanúként egyéb érdekelt12t, amely bizonyítás azonban nem vezetett eredményre, mivel sem a megkeresett társaságok, sem pedig a tanú nem tudott érdemi információval szolgálni erre vonatkozóan. Mindezek alapján a fürdőben használt tisztítószerek kérdésében a tényállás felderítetlen maradt, nem tudni, hogy milyen tisztítószerek, milyen gyakorisággal és milyen töménységben kerültek és milyen módon felvitelre a kérdéses felületre. Ennek okán a másodfokú eljárás során kirendelt Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Fizikai és Kémiai Kutató Intézetét által kiadott szakértői vélemény megállapításai is részben megalapozatlannak és homályosnak tekinthetők, mivel azok csak találgatáson, kísérletezésen alapulnak, azokból a tisztázandó kérdés vonatkozásában megalapozott, egyértelmű következtetést nem vonható le. Álláspontja szerint az érintett hét hónapos időszak folyamataira egy kettő hétig tartó modellkísérletről nem lehet megalapozott következtetést levonni a Sikaflex-252 anyag viselkedésére és sajátosságaira, melyre egyébként maga a szakértői intézet szakvéleménye is felhívja a figyelmet, különösen oly módon, hogy a másodfokú eljárás során lefolytatott bizonyítás a takarításhoz használt vegyszerek vonatkozásában eredménytelen lett.

[12] Előadta továbbá, hogy megjelölték, illetve tanúként kérték kihallgatni azt a személyt, aki a balesettel érintett részt kitömítette. Ezen bizonyítási indítványról az elsőfokú bíróság rendelkezett és annak foganatosítását mellőzte, ám a másodfokú eljárás ismét kérték az ő kihallgatását, a másodfokú bíróság ítélete azonban ezen kérdés tekintetében semmilyen rendelkezést nem tartalmaz, mellyel a másodfokú bíróság az eljárási szabályokat is megsértette.

[13] Kifejtette azt is, hogy a baleset körülményeinek feltárása is súlyos nyomozástechnikai hiányosságokról árulkodik: egyéb érdekelt1 ellehetetlenítette ugyanis a bűncselekmény felderítését, amikor a bűncselekmény elkövetésének feltételezett helyszínén a csonkolt ujjpercet a feltalálás helyéről eltávolította, és nem értesítette a rendőrséget a nyomok szakszerű és pontos rögzítése érdekében. Szakszerű nyomrögzítés hiányában pedig sem a

feltalálás helye, sem pedig egyéb, a baleset bekövetkeztére utaló nyomok felderítése és rögzítése elmaradt, melyből kifolyólag alapvetően a baleset felderítése lehetetlenült el. Álláspontja szerint egyéb érdekelt1 vallomása az ujjperc feltalálásának helye, valamint körülményei vonatkozásában ellentmondásosnak és aggályosnak tekintendőek, mivel az általa elmondottakat semmilyen más bizonyítási eszköz nem támasztja alá, így az bizonyítékként nem vehető figyelembe pontos és szakszerű helyszínelés, nyomrögzítés hiányában. Ezen vallomás így maga a feltalálás körülményei és a feltalálás helyén talált anyagmaradványok tekintetében is megalapozatlannak tekintendő, melyre való tekintettel nem ütközik a Be. 593. § (2) bekezdése szerinti ún. felülmérlegelési tilalomba, így azt a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna.

[14] Hivatkozott arra is, hogy a medence környékén az átadás után végeztek munkálatokat, megbontották a medence melletti falat, illetve az eredetileg üzemi területnek szánt ablak alatti részt is beépítették a podeszttel. A Zrt1 által készített szakvélemény rögzíti, hogy a csúszda biztonságos használatának alapfeltétele, hogy a tömítések sértetlenségét, illetve meglétét folyamatosan ellenőrzik. A 7/2007. számú GKM rendelet által rendszeresített üzemeltetési napló pont azt a célt szolgálja, hogy az üzemeltető a berendezést a napi üzemelés megkezdése előtt teljes körűen átvizsgálja. Ennek azonban az üzemeltető nem tett eleget, holott amennyiben az üzemeltető ezt folyamatosan, szabályszerűen végezte volna, akkor észlelhette volna a tömítőanyag hiányát azon a szakaszon, ahol a baleset az ügyészség állítása szerint történt. Emellett a Zrt1. által készített szakvélemény kimondja azt is, hogy a Sikaflex tömítőanyag megfelelő felvitele ellenére a podeszt építéskor vagy takarításakor szerves savak, alkohol, tömény sav, lúg, oldószer használata miatt a tömítőanyag tapadása meglazulhat a tömített perem és az oldalfal találkozásánál, mivel a tömítőanyag, annak adatlapja szerint nem ellenálló ezen anyagokkal szemben.

[15] Álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy kivitelezés befejeztekor, illetve a II. r. vádlott vizsgálatának időpontjában a medence fékezőteknője oldalfalának külső részén lévő rés ki volt töltve a megfelelő tömítőanyaggal, azt az általuk megjelölt tanú, egyéb érdekelt7 tömítette ki, a szakértői vélemény szerint arra alkalmas anyaggal. Erre tekintettel az I. r. vádlott bűnösségére következtetés nem vonható le.

[16] A II. r. vádlott védője fellebbezésében kifejtette, hogy álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, tekintettel arra, hogy a tényállás hiányos, a másodfokú bíróság által megállapított tények ellentétesek az iratok tartalmával, valamint a másodfokon eljáró bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. Érvelése szerint a törvényszék iratellenesen jutott arra a megállapításra, hogy a fékezőteknő oldalfalának külső részén lévő rés nem volt kitöltve a megfelelő tömítőanyaggal akkor, amikor a II. r. vádlott a vizsgálatot végezte. A tényállás hiányossága arra vezethető vissza, hogy bár az első és másodfokú eljárás során a vádlottak képviselői több bizonyítási indítványt is tettek annak érdekében, hogy bizonyítható legyen, hogy a fékezőteknő oldalfalának külső részén lévő rés ki volt töltve a megfelelő tömítőanyaggal, ezeket a bizonyítási indítványokat mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság elutasította, sőt, a másodfokú bíróság ítélete erre vonatkozóan indokolást nem tartalmaz.

[17] Érthetetlennek tartotta, hogy a bíróság miért mellőzte annak a tanúnak a meghallgatását, aki nyilatkozni tudott volna arra, hogy a perben releváns részt ő tömítette ki, ami egyértelműen tisztázhatta volna azt a másodfokú bíróság által tisztázandónak tartott kérdést, hogy a kivitelezés során a rés megfelelően ki lett-e töltve. Ehhez képest a másodfokú bíróság helyt adott a főügyészség bizonyítási indítványának, sőt, költséges és hosszadalmas szakértői bizonyítást folytatott le annak ellenére, hogy már a szakértői vizsgálat kezdete előtt világos volt, hogy a vizsgálat megfelelő elvégzéséhez szükséges adatok hiányoznak, ráadásul az is nyilvánvalóvá vált, hogy ezen adatokat nem is lehet pótolni, hiszen a másodfokú bíróság

több forrásból is megkísérelt a fürdő takarítására vonatkozó adatot gyűjteni, ez azonban nem járt sikerrel. Álláspontja szerint a védők által indítványozott bizonyítási indítványok teljes mellőzésével a vádlottakat a védekezéshez való jogától megfosztották.

[18] Az I. r. vádlott védőjének érvelésével egyezően vitatta a másodfokú bíróság által beszerzett igazságügyi vegyész szakértői vélemény alkalmasságát, valamint az az alapján levont másodbírói következtetés helyességét, miszerint kizárt az, hogy a Sikaflex tömítőanyag a takarítás, karbantartás során, a használt vegyszerekkel történő érintkezés következtében kioldódhatott és ez vezetett ahhoz, hogy a baleset napján a csúszda érintett részén nem volt tömítés. Ugyancsak az I. r. vádlott védője által előadott érvek mentén vitatta a másodfokú bíróságnak azt az álláspontját, amely kizárta annak lehetőségét, hogy a medence mellett végzett építési munkálatok okozta fizikai behatások eredményezték a tömítőanyag kiesését.

[19] A tanúvallomások alapján iratellenesnek tartotta a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy a sértett az érkeztető medence oldalfalán lévő részbe történt beszorulás miatt veszítette el az ujjának a végpercét. A másodfokú bíróság a kiskorú sértett édesapjának, illetve testvérének a vallomására hivatkozik, akik azonban nem voltak jelen a baleset időpontjában, tehát egyáltalán nem észlelhatték, hogy mi történt. Ugyanakkor a helyszínen jelen lévő kiskorú sértett és a nagymama tanúvallomása csak elesésről beszél, de nem tesz említést semmiféle beszorulásról, csak elcsúszásról, míg az elsőfokú eljárásban egyéb érdekelt<sup>4</sup> tanú azt vallotta, hogy a baleset után közvetlenül beszélt tanú<sup>1</sup>vel és barátjával, akik azt mondták el neki, hogy a kisfiú hirtelen elcsúszott és a lefolyó rácsra esett rá, illetve egyéb érdekelt<sup>3</sup> is ugyanígy vallott.

[20] Mindezeket figyelembe véve álláspontja szerint egyértelmű, hogy a rés kitöltöttségének hiányát, illetve a mechanikai behatás kizárását a másodfokú eljárásban nem sikerült bizonyítani.

[21] Álláspontja szerint a másodfokú bíróság helytelenül vonta le azt a következtetést is, hogy a II. r. vádlott nem kellő gondossággal végezte el a vizsgálatot. Amennyiben egységes a bírói gyakorlat abban, hogy az orvosi diagnózisban való tévedés nem minősül foglalkozási szabályszegésnek, akkor véleménye szerint egy hasonló bonyolultságú műszaki szerkezet „diagnózisában” való tévedés, a rejtett hiba fel nem ismerése sem minősülhet foglalkozási szabályszegésnek. E körben a vonatkozó szabványra és miniszteri rendeletre hivatkozva kiemelte szakértő<sup>2</sup> szakértő nyilatkozatának azon részét is, melyben leszögezte, hogy amennyiben a balesetet okozó rés a tanúsításkor nem volt kitömítve, akkor az nem tanúsítói, tehát nem a II. r. vádlott felelőssége, hanem a gyártóé, mert a rés olyan eldugott helyen volt, melyet a tanúsító még megfelelő gondosság mellett is figyelmen kívül hagyhatott. Ekként negligencia sem róható a II. r. vádlott terhére.

[22] Kifejtette továbbá, hogy a tényállási elemek közül a másodfokú bíróság által sem vitatott módon hiányzik a közvetlen veszély. A bírói gyakorlat szerint a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége nem állapítható meg, ha a foglalkozási szabályszegéssel okozati összefüggésben csupán absztrakt veszélyhelyzet keletkezik, és a sérüléssel járó eredmény bekövetkezését más személy többlettevékenysége eredményezi. Közvetlen veszélyhelyzetről tehát csak akkor beszélhetnénk, ha a II. r. vádlott foglalkozási szabályszegésével okozati kapcsolatban álló konkrét és közvetlen veszélyhelyzet jött volna létre, mely meghatározott helyzetre és személyre konkretizált. A vizsgálat és a baleset időpontja között azonban a szerkezetet közel 7 hónapig több ezer ember használta balesetmentesen, ezért egyértelmű, hogy olyan konkrét és közvetlen veszélyhelyzet létrejöttéről, amely meghatározott helyzetre és személyre konkretizált, a II. r. vádlott tevékenységével kapcsolatban nem beszélhetünk. Hivatkozott az üzemeltetési napló hiányára is, amennyiben azt az üzemeltető folyamatosan, szabályszerűen vezette volna, akkor

észlelhette volna a tömítőanyag hiányát azon a szakaszon, ahol a baleset az ügyészség állítása szerint történt.

[23] Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla a II. r. vádlottat elsődlegesen a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján, másodlagosan a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján mentse fel a vád alól. Amennyiben erre nincs lehetőség, a Be. 625. § (4) bekezdése alapján a másodfokú bíróság, szükség szerint az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tett indítványt azzal, hogy a másodfokú bíróságot, vagy az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra. Negyedsorban azt indítványozta, hogy a II. r. vádlottal szemben a legenyhébb intézkedés kerüljön kiszabása, és az ítéltábla a II. r. vádlottat csupán megrovásban részesítse, tekintettel arra, hogy a II. r. vádlott büntetlen előéletű, 76 éves, a cselekmény elkövetése óta jelentős az időmúlás, és a cselekménye a társadalomra veszélyt nem jelent.

[24] A harmadfokú bíróság az I. r. vádlott védőjének indítványára az ügyben nyilvános ülést tűzött. Az ítéltábla nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakat fenntartotta. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság olyan körben folytatta le a bizonyítást a részbeni megalapozatlanság kiküszöbölésére, amelyre a jogszabály alapján lehetősége volt. Az ennek során szerzett szakértői véleményt egybevetette az elsőfokú bíróság által egyébként értékelt további bizonyítékokkal, figyelemmel volt azonban arra a szabályra, hogy csak azon tényekre nézve értékelhette eltérően a korábbi bizonyítási anyagot, amelyre bizonyítást vett fel. Mérlegelő tevékenysége eredményeként megalapozott tényállást állapított meg, és okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, továbbá a kiszabott büntetést is törvényesnek tartotta. Mindezekre figyelemmel a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta a büntelmi költségre vonatkozó rendelkezések korrekciója mellett.

[25] Az I. r. védője a nyilvános ülésen elmondott perbeszédében a fellebbezésének indokolásában kifejtettekkel egyezően nyilatkozott. Kiemelte, hogy egy rendkívül hosszú büntetőeljárás, rendkívül hosszú bizonyítás felvételét követően kedvező és megalapozott ítéletet hozott az elsőfokú bíróság, majd a másodfokú bíróság egy vitatott megalapozottságú bizonyítási eljárásból tévesen következtetett az I. r. vádlott bűnösségére. Utalt arra, hogy az eljárás során nem kerültek feltárára azok a körülmények, hogy ki, mikor és mivel takarította ezt az eljárással érintett csúszdaelemet. A másodfokú bíróság próbált erre bizonyítást felvenni, de nem vezetett eredményre. Minderre figyelemmel a másodfokú bíróság által megállapított tényállás nem megalapozott, a bizonyítékok téves mérlegelésével jutott arra a másodfokú bíróság, hogy Terheltl I. r. vádlott bűnös a vádirati tényállásban foglalt cselekményben. Ezért elsődlegesen az I. r. vádlott felmentésére, másodlagosan a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

[26] A II. r. vádlott védője védőbeszédében továbbra sem tartotta bizonyítottnak, hogy az érkeztető medence oldalfalán található rés nem került eltömítésre, az ezzel kapcsolatos másodbírói megállapítást megalapozatlannak és iratellenesnek ítélte. Hozzáfűzte, ha ez mégis így lett volna, akkor az egy nehezen észrevehető hiba volt, egy olyan helyen volt, ahol akár gondos munkavégzés mellett sem lehetett észrevenni, ekként a fellebbezésében is kifejtettek szerint a II. r. vádlottal szemben semmilyen munkaköri szabálynak a megsértése nem állapítható meg.

[27] Az ítéltábla a másodfellebbezéseket nem találta megalapozottnak.

[28] A Be. 615. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén. Figyelemmel arra, hogy a jelen ügyben másodfokon eljáró bíróság olyan vádlottak bűnösségét állapította meg, akiket az elsőfokú bíróság

felmentett, a Be. 615. § (2) bekezdés a) pontjának I. fordulata értelmében a másodfokú döntés ellen előterjesztett fellebbezés joghatályosnak tekintendő.

[29] A Be. 618. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, illetőleg az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatát által eredményezett rendelkezését, illetőleg részét, valamint az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki milyen okból fellebbezett, a felülbírálat magában foglalja az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben hivatalból történő döntést is.

[30] Fentiek szerint a harmadfokú felülvizsgálat teljes körű volt, vizsgálta az ítéltábla, hogy az első és másodfokú bírósági eljárásban az eljárási szabályokat megtartották-e, továbbá a másodfokú ítélete megalapozott-e.

[31] A felülbírálat eredményeként az ítéltábla azt állapította meg, hogy az első- és másodfokú bíróság a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le az eljárást, olyan szabálysértés nem történt, ami az ügy érdemi felülvizsgálatát megakadályozta volna.

[32] Az eljáró bíróságok az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges adatokat, bizonyítékokat összességében feltárták, azokat értékelés alá vonták.

[33] A másodfokú eljárásban helytállóan került sor a törvényszék részéről tárgyalás kitűzésére és másodfokú bizonyítás felvételére is, amely eredményének értékelése is megfelel a jogszabályi előírásoknak.

[34] A másodfokú felülbírálat eredményeképpen a törvényszék helytállóan állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megtartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást, ügyfelderítési kötelezettségének azonban csak részben tett eleget, ennél fogva a járásbíróság által megállapított tényállás csak részben minősíthető megalapozottnak.

[35] Helyesen rögzítette a törvényszék, hogy az elsőfokú bíróság lényegében a vádlottak védekezésének megfelelően állapította meg az ítéleti tényállást, mivel azt a járásbíróság álláspontja szerint az általa hivatkozott tanúvallomások, különösen pedig a Zrt1. által készített igazságügyi építész szakértői vélemény azon megállapítása is alátámasztotta, hogy a tömítésre használt Sikaflex 252 ellenálló vízzel, tengervízzel, híg savakkal és lúgokkal; rövid ideig ellenálló üzemanyaggal, ásványi olajjal, növényi és állati eredetű zsírokkal, olajokkal; nem ellenálló azonban szerves savakkal, alkohollal, tömény savakkal és lúgokkal, valamint oldószerekkel szemben. Ez az elsőbírói bizonyítékértékelés vezetett oda, hogy a lefolytatott bizonyítás eredményeként a járásbíróság azt állapította meg, miszerint a vádlottak terhére rótt bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható kétséget kizáróan. Ezzel kapcsolatban azonban okszerűen mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy a járásbíróság a bizonyítékok értékelése során figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy az igazságügyi építésügyi szakértő ezen megállapításával a szakértői kompetenciáján túlterjeszkedett, az építésügyi szakértő vegyszeti szakkérdések megválaszolására ugyanis nyilvánvalóan nem jogosult. Emiatt pedig szükséges volt az ügyész által indítványozott bizonyítási eljárás lefolytatása, az igazságügyi vegyészszakértő kirendelése.

[36] A Be. 593. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében a másodfokú bíróság az ítélet részbeni megalapozatlanságát kiküszöböli, ennek során az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy az ügyészség által indítványozott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapításával az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét állapíthatja meg.

[37] Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint amennyiben a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során - a helyes tényállás érdekében felvett bizonyítás, az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján - az elsőfokú bíróságtól

eltérő tényeket állapít meg, az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti. A másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat.

[38] A korábbi büntetőeljárási törvény kizárta, hogy a másodfokú bíróság olyan eltérő tényállást állapítson meg, amely az első fokon felmentett vádlott bűnösségének megállapítását eredményezné. A jelenleg hatályos eljárási törvény szabályozása azonban ettől számottevően eltér, és a másodfokú eljárásban az eltérő tényállás megállapításának lehetőségét jelentősen kiterjeszti. A részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése a másodfokú bíróságnak nemcsak joga, hanem kötelezettsége is, a másodfokú bíróság köteles az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés, vagy - kizárólag az ügyészség által indítványozott és - másodfokon felvett bizonyítás alapján az eltérő tényállás megállapítása, akkor is, ha annak alapján az első fokon felmentett vádlott bűnösségét kell megállapítani.

[39] A másodfokú eljárásban ügyészi indítványra elrendelt bizonyítás szükséges olyan eltérő tényállás megállapításához, amely az első fokon felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vezet. Abban az esetben azonban, ha másodfokon a bíróság bizonyítást vesz fel, az értelemszerűen felveti a másodfokon lefolytatott bizonyításból származó bizonyítéknak az első fokon felvett bizonyításból származó bizonyítékokkal való együtt értékelésének szükségességét is.

[40] A bizonyítékok értékelése azt jelenti, hogy a törvényesen beszerzett és megvizsgált bizonyítási eszközökből származó bizonyítékot a bíróság hiteltérdemlőnek tekinti-e vagy sem, illetve mely részében. Ehhez képest eltérő a bizonyíték értékelése, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékot nem fogadja el, vagy az általa el nem fogadottat elfogadja, avagy más részében fogadja, illetve veti el, mint az elsőfokú bíróság.

[41] A másodfokú bíróság eltérő bizonyítékértékelő tevékenységének kizárólag az szab határt, hogy a megalapozatlansággal nem érintett ítéleti tényekre vonatkozóan fennáll a felülvizsgálat tilalma, azaz a másodfokú bíróság kizárólag azokra a bizonyítandó tényekre vonatkozóan értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyeket az elsőfokú bíróságtól eltérően állapított meg. Eltérően megállapított tény e tekintetben az olyan másodfokon megállapított tény is, amelyet az elsőfokú ügydöntő határozat nem tartalmazott.

[42] A balesetet követően helyszíni szemle lefolytatására valóban nem került sor. Azt azonban a rendelkezésre álló orvosi iratok és orvosszakértői vélemény alapján tényként lehet megállapítani, hogy tanú1 sértett bal kezének III. (középső) ujjának végperce leszakadt. Ezt a sértett és egyéb érdekelt tanú vallomása szerint az okozta, hogy miután lecsúszott az Anaconda vízcicsúszdán, az érkeztető medencébe érkezését követően a lába megcsúszott, ezért a bal kezével megpróbált az érkező medence oldalfalának tetejébe megkapaszkodni. Az oldalfal tetejének megragadásakor azonban a sértett bal kezének középső uja beszorult a medence oldalfalán lévő kb. 1,5 cm széles résbe, amely azt leszakította. Ezt a sértetti előadást, illetve tanúvallomást semmi nem cáfolja, és ésszerű indok sincs arra, hogy azt bármi megkérdőjelezné.

[43] A vonatkozó jogszabályok szerint az építményeket, így a vízcicsúszdát is úgy kell kivitelezni, üzemeltetni, hogy az rendeltetésszerű használat esetén ne okozzon balesetet. Mindezt a kivitelező és az átadást megelőző vizsgálatot elvégző személy, majd az átadást követően az üzemeltető a felelős.

[44] A kivitelező, az I. r. vádlott azzal védekezett, hogy balesetmentes használatra alkalmas módon készítette el a csúszdát, az építésnél esetlegesen kialakuló réseket a Sikaflex 252 nevű anyaggal tömítette ki, amelyet az átadást megelőző vizsgálatot elvégző személy, a

II. r. vádlott is megerősített, aki azt vallotta, hogy a vizsgálata során balesetveszélyt jelentő hibát, így az érkeztető medence oldalfalán rést nem tapasztalt.

[45] Az, hogy a sértett medencébe érkezésekor a medence oldalfalán rés volt, három esetben képzelhető el, vagy nem tömítették ki a rést, vagy kitömítették, de a tömítés valamilyen fizikai behatás vagy kémiai folyamat eredményeként megszűnt.

[46] Az igazságügyi építész szakértő véleménye szerint a Sikaflex 252 nevű anyag szabadkézzel csak szakszerűtlen felhelyezés esetén távolítható el, szakszerű felhelyezés esetén az ember fizikai erejénél nagyságrendekkel nagyobb erőbehatás szükséges a tömítőanyag eltávolításához. Ennélfogva az, hogy valaki a tömítőanyagot – annak felhelyezését követően – fizikai úton eltávolította, kizárható. E körben egyetértett az ítéltábla törvényszékkal abban, hogy azok a védői felvetések, hogy a tömítés esetleg más módon, így a podium létesítésekor, csatlakoztatásakor, az ezután elvégzett szerelési, karbantartási munkálatok során is kieshetett, pusztán feltételezések, arra vonatkozóan a széleskörűen lefolytatott bizonyítási eljárás során semmilyen konkrét bizonyíték nem merült fel.

[47] Egyetértett az ítéltábla a törvényszékkal abban is, annak megállapítása, hogy a tömítés kémiai folyamat eredményeként is megszűnhetett-e, vegyészszakértői kérdés, így az ügyészi indítványra is figyelemmel a bizonyítás kiegészítése, igazságügyi vegyész szakértői vélemény beszerzése volt szükséges. A másodfokú eljárás során ugyan első alkalommal nem a releváns, illetve a szakszerűen feltett kérdésekre nézve került sor a szakértő kirendelésére, hiszen az érintett felület elhelyezkedése miatt a huzamos ideig vegyszerrel való érintkezése kizárható, utóbb azonban a törvényszék maga is észlelte ezt a problémát, és a vegyész szakértői vélemény kiegészítését rendelte el.

[48] Valóban, a pontos takarítási protokollt, a takarítás során felhasznált anyagokat az eljárás során nem sikerült feltárni, azonban a beszerzett igazságügyi vegyészszakértői vélemény szerint az általában a fertőtlenítés során használatos anyagok, a tömény sósav, az 1 M-os nátrium-hidroxid oldat, az etanol, a hypo, valamint a 20 %-os esetsav, a fertőtlenítés, takarítás során alkalmazott módon, azaz áttörlés útján való alkalmazása a Sikaflex 252 nevű anyag tapadókéességét nem befolyásolja, és sem a két héten keresztül folytatott, ismétlődő, eseti áttörlés, sem a három héten keresztül történő áztatás nem okozott olyan átalakulást, oldódást, amely annak teljes mértékű, nyom nélküli eltűnését előidézné. Kifogásolta a védelem, hogy az áttörlés, illetve az áztatás csak kettő, illetve három hétig tartott, míg az anyag felvitele és a baleset bekövetkezése között hét hónap telt el. Ezeket a kifogásokat azonban az ítéltábla nem osztotta, a szakértő a modellkísérletet az anyaghasználat mértéke, gyakorisága, összetétele tekintetében olyan szélsőséges, túlzó keretek között végezte el, amely a tisztítószeres és a Sikaflex 252 nevű anyag kölcsönhatásának megnyugtató tisztázására alkalmas.

[49] Fentiek alapján a másodfokú bíróság helytállóan vont következtetést arra nézve, miszerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy nem bizonyítható kétséget kizáróan a vádlottak terhére rótt bűncselekmény elkövetése, és a másodfokon felvett bizonyítás tükrében helyesen értékelte át a rendelkezésre álló bizonyítékalmaz egyes elemeit. Okszerű a következtetése, hogy az I. r. vádlott nem gondoskodott az érkeztető medencében kialakult rés megszüntetéséről, és ezt a hiányosságot a II. r. vádlott által elvégzett, nem kellően körültekintő vizsgálat sem tárta fel. Itt utal az ítéltábla arra is, hogy a védelem hiányolta, hogy indítványuk ellenére nem került sor a tömítést állítólagosan elvégző személy tanúkénti kihallgatására. Minden bizonyítékot, így az ő esetleges vallomását is értékelni kell azonban a többi bizonyíték tükrében, az pedig az ő vallomásától függetlenül is megállapítható, hogy az érkeztető medencében lévő rés nem lett kitömítve, tekintettel arra, hogy a Sikaflex 252 nevű anyag az igazságügyi építész

szakértő véleménye szerint csak szakszerűtlen felhelyezés esetén távolítható el, a vegyészszakértői vélemény szerint pedig vegyszerek nem okozhatják nyom nélküli eltűnését.

[50] A harmadfokú bíróság álláspontja szerint tehát a másodfokon eljáró bíróság törvényes eljárást követve helytállóan állapította meg, hogy a járásbíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, a megalapozatlanság kiküszöbölésére a másodfokú bíróság részéről a perrendi szabályoknak megfelelően került sor, és helyénvaló a törvényszék bizonyítékértékelő tevékenysége és annak eredményeként az elsőfokú bíróság által rögzített tényállástól eltérő tényállás megállapítása is.

[51] Az eltérően megállapított ítéleti tényállás alapján a másodfokú bíróság mindkét vádlott bűnösségére nézve okszerűen vont következtetést, az alkalmazandó anyagi jogi jogszabály megfelelő kiválasztásával pedig a vádlottak terhére rótt bűncselekmények minősítése és az ahhoz fűzött jogi indokolás is helytálló, az annak alapját képező történeti tényállás kiegészítésre, pontosításra nem szorul.

[52] A másodfokon alkalmazott joghátránnyal kapcsolatban az ítéltábla egyetértett a fellebbviteli főügyészség indítványában foglaltakkal, a törvényszék által alkalmazott szankció mindkét vádlott esetében mind nemében, mind mértékében törvényes, az megfelelően igazodik a súlyosító és enyhítő körülményekhez, a bűnösség fokához, és a büntetési célok elérését is megfelelően szolgálja, annak érdemi megváltoztatása nem indokolt.

[53] Egyetértett az ítéltábla a fellebbviteli főügyészséggel abban, hogy a másodfokú bíróság bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezései korrekcióra szorulnak. Indokolatlanul merült fel 487.918,- Ft összegű szakértői díj a Zrt1. építésügyi szakértői vélemény beszerzésével, tekintettel arra, hogy a szakértő nem a kompetenciájába tartozó szakkérdésekben adott véleményt, ezért ezen összeg a Be. 574. § (3) bekezdése alapján az állam terhére marad. Így az I. r. és II. r. vádlottak által egyetemlegesen megfizetendő, szakértői díjakból és tanú útiköltségéből álló bűnügyi költség összege 665.461,- Ft, míg az állam által viselt összeg mindösszesen 766.581,- Ft.

[54] Mindezek alapján az ítéltábla a másodfokú határozat törvényes és megalapozott rendelkezéseit a Be. 623. §-ában foglaltak alapján helybenhagyta azzal, hogy pontosította az első- és másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezéseket, míg a Be. 617. § rendelkezései folytán alkalmazandó Be. 613. § (1) bekezdése alapján megállapította a harmadfokú bírósági eljárásban felmerült bűnügyi költséget, és rendelkezett és a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel annak viseléséről.

Győr, 2022. június 28.

Dr. Kovács Tamás sk.  
a tanács elnöke

Dr. Élő András sk.  
előadó bíró

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.  
bíró

### **Z á r a d é k :**

Ezzel a végzéssel a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2021. november 24. napján kelt 6.Bf.40/2020/45. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2022. június 28.

Dr. Kovács Tamás sk.

a tanács elnöke